

dir, cant han ostes, tostemps dien: *feta bona chera*, ço és fets bona cara e tenits-vos alegres», *Terç* (177), i cf. encara en el *DAG*; la variant *galdir* (amb l secundària) apareix repetidament en un doc. de 1380, publicat per Rubió i Lluch (*Diplom. de l'Or. Cat.*, 475); no en torno a trobar notícia fins a Lacav., que el porta com a equivalent del castellanisme intolerable *gozar*.¹ «Resolt a que sa germana no's *gaudís* d'un xavo, --- pagà ab béns immobles lo consignat en la sentència», Vidal Val. (*Rosa d'estiu*, 59), «complerta sa sagrada missió del dia, torna, ab lo cor inflat de goig, a *gaudir* de les delícies d'aquest niu», Noller (*Notes de c.*, 54); «l'home que s'ha donat a les delícies impures d'un fals amor queda talment afectat per l'acció impura, que mai més *gaudirà* en la plenitud del seu delit l'amor ingenu», «si vols, amic adolescent, *gaudir* en la vida les admirables delícies de l'amor, fortifica la teva virtut», Coromines (*La Vida Austera* II, iii, 3.ª ed., p. 124.11, 124.1f., igual en l'autògraf i en la 1.ª ed.). De llavors ençà l'ús de *gaudir* s'ha consolidat en l'ús literari: «Vine a la Jungfrau, / vora del cel blau, / a *gaudir* en pau / de les neus eternes», Apelles Mestres (*Alpestre*, vers últim).

En algunes zones dels nostres Alts Pirineus GAUDÈRE va mantenir-se en la forma hereditària *goïr* (o pron. *gui*), així en tot cas a Ribag. i Llitera (*AlcM*): parlant de la gent del Mas de Ciutat, deien que «ells se'n *guissen*», referint-se a les aigües de dues grosses fonts (dels Molars i dels Aubaguets), a Castissent (1956). Potser sobre la base d'aquest antic verb popular, el cultisme *gaudir*, cap a aquesta banda del Pirineu, ha penetrat fins a l'ús popular de gent muntanyenca (cosa que no he sentit a la resta del Princ.): sentit *gaudí* en la conversa ingènua d'un explotador de boscos, de Bellver de Cerdanya (1959). *Gaudiment* [Lacav., Belv., Lab. 1839]: «una voluntat per moure's cap a la realització dels anhels, i al *gaudiment* de les delícies --», Coromines (*Vida Austera* I, ii, 3.ª ed., p. 119.25; i ja igual en l'autògraf).

Gaudints nom que, tradicionalment, es donava a Lleida als homes de carrera (advocats, metges, apotecaris, sobretot) que, essent propietaris, eren admesos a nomenar un representant en la junta de regants de la ciutat de Lleida (Antoni Bergós, conferència, c. 1960), amb el singular *gaudí* extret analògicament del plural *gaudins*, tal com *bla* o *rodó* dels plurals *blans*, *rodons*; també deien *gaudí* i plural *gaudins* a la principal de les confraries de la catedral de Solsona: dividida en quatre braços: eclesiàstics, artistes (= mestres d'obra i semblants), artesans (o sigui obrers) i *gaudins*, o sigui nobles i braç militar (Canonge Antoni Llorens, de Solsona, 1964). D'ací, i no pas de l'etimologia germànica que suposa *AlcM*, ve el cognom *Gaudí*.

Galdiró. *Galdiroi*; *galdirotera*. *Gaudent*, *gaudença*. *Gaudeamus*, ll. *gaudeamus* 'gaudim, fruïm'. *Gaudidor* [Lab. 1839]. *Gaudiós*. *Gogista*. *Gojot*.

Joi, *joia* (V. supra), *joió*s [Desclot]. *Joiell* [1421], només secundàriament s'incorporà en aquesta família, car en realitat és manlleu del fr. ant. *joiel* (avui *joyau*), provinent del ll. vg. *JOCALÉ, veg. per als detalls i

demonstració el DCEC (JOYA). *Joa* en el mateix sentit és extret de *joiell* per influència del fr. *joie* GAUDIA. *Joi*er o *joieller*; *joierta* o *joielleria*. *Enjoiat*; *enjoiar*, *-enjoiamet*; *enjoïellar*, *-ellament*. *Desenjoiar*. *Regositjar* i *regosig*, castellanismes un poc ridículs que alguns havien usat en el S. XIX, del cast. *regocijo*, *regocijar*, derivats de *gozo* 'goig'; *rejoir-se* gallicisme intolerable i no tolerat pels bons rossellonesos.

Com que PzCabr. porta com a civ. «*maldoch* envidia», consultat el Dr. I. Macabich contestà (1964): «És *malgoig*: això li ha fet *malgoig* referint-se a una notícia o cosa favorable que no ha caigut bé a un de qui parlen. A vila es diu generalment *enveja*, i *envejós*. Al camp és general a un que té *enveja* o *malgoig*, dir que és un *malgotxós*». Val a dir que *enveja* és una altra cosa que això i que tot plegat aquesta fraseologia fa estranyesa i potser desconfiança. ¿Seria real la forma *maldotx* i es tractaria d'un préstec d'un it. dial. *mal d'occhio* 'mal donat' (alterada per etim. pop. *goig*)? Però crec que no: *mal goig*, al capdavall, ja l'hem vist en Jaume Roig.

¹ L'ús de *gosar* en aquest sentit és un castellanisme inadmissible i gravíssim, que es va obrir cert pas en la llengua escrita en el Continent durant els segles de la decadència, i que fins, en reprendre vigorós l'ús literari de la llengua en la Renaix., ha costat de desarrrelar, però no s'hi ha de transigir mai, perquè aquest mot en català només significa 'atrevir-se' i prové d'AUSARE; veg. GOSAR. Hi havia caigut fins Verdager en el primer escalorn de l'*Atlàntida*, de 1867, VI, 19b, però cuità a esborrar-lo en la versió definitiva, canviant el vers. Coromines havia vacil·lat de primer, igual que s'havia esdevingut entre els valencians; els quals el substituïren per *gojar*; encara que aquest tenia la qualitat de no envair el terreny del GOSAR correcte (AUSARE), en el fons era també un calc del castellà. En un passatge de les *Presons Imag.* (1.ª ed., p. 172), i en algun del principi de la *Vida Austera*, havia escrit *gosar* en el primer autògraf, i després ho va corregir en *gojar*. En capítols més avançats de *La Vida Austera*, ja va usar *gaudir* des de bon començament, com constato en l'autògraf. *Gaudir* és la forma acceptada per Belvitges i aquest o *gaudir-se* la del Lab. 1839.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *gojó*s, *gaudir*, *galdir*, *goïr*, *gaudiment*, *gaudints*, *galdiró*, *galdiroi*, *galdirotera*, *gaudent*, *gaudença*, *gaudeamus*, *gauidor*, *gaudiós*, *gogista*, *gojot*, *joi*, *joia*, *joió*s, *joiell*, *joia*, *joi*er, *joieller*, *joierta*, *joielleria*, *enjoiat*, *enjoiar*, *enjoiamet*, *enjoïellar*, *enjoïellament*, *desenjoiar*, *regositjar*, *regosig*, *malgoig*, *malgojó*s.

GOINA deu ser una deformació d'ALBAYNA sota la influència de BOIRA, però és un mot sense garantia, potser inexistent. No està registrat més que en els vocabularis populars de la pesca i de l'«astronomia» per Amades (*BDC* XIV, 32; XVIII, 229), p. p. Griera, tots dos, filòlegs que recollien de segona mà, i copiaven descuradament: hi afirmen que s'usa a Sant Pol i a Ma-